وێنەیەکی تەرجەمەکراوی
دەقە عەرەبییەکەیە

بەناوی خوای بەخشندەو میهرەبان
بەناوی گەلەوە
ئەنجومەنی نیشتمانیی کوردستانی - عێراق
ژمارەی دەرهێنان:31
رۆژی دەرهێنان:2004/6/20

پشت بە حوکمی بڕگە (1)ی ماددەی (56)وماددەی(53) لە یاسای ژمارە (1)ی هەموارکراوی ساڵی (1992) و، لەسەر داوای وەزیری پیشەسازی و وزە و، رزامەندیی ئەنجومەنی وەزیران و، ئەو یاساکارییەش کە ئەنجومەنی نیشتمانیی کوردستانی عیراق لە دانیشتنی ژمارە (43)ی رۆژی (2004/6/19)یدا ئەنجامی داوەو، بەپێی ئەو دەسەڵاتەش کە بڕگە(3)ی ماددەی دووەمی یاسای ژمارە (10)ی ساڵی (1997) پێمانی داوە، بڕیاری دەرهێنانی ئەم یاسایەی خوارەوەمان دا:

یاسای ژمارە(31)ی ساڵی/2004
یاسای یەکەم هەموارکردنی یاسای ژمارە(4)ی ساڵی(1993)ی
وەزارەتی پیشەسازی و وزە لە هەرێمی کوردستانی عێراقدا

ماددەی یەکەم:

هەر دوو بڕگەی (2) و(3)ی ماددەی یەکەمی یاساکە هەموار دەکرێ بەم شێوەیەی خوارەوە دەخوێنرێتەوە:

2 – وەزارەت: وەزارەتی پیشەسازی وکارەبای هەرێم.

3 – وەزیر: وەزیری پیشەسازی و کارەبای هەرێم.

ماددەی دووەم:

لە هەر جێگایەکی یاسای ژمارە(4)ی ساڵی(1993) و هەر یاسایەکی دیکەدا دەسەواژەی(وەزارەتی پیشەسازی و وزە) هاتبێ، دەسەواژەی(وەزارەتی پیشەسازی و کارەبا) جێگای دەگرێتەوە.

ماددەی سێیەم:

ماددەی سێیەمی یاساکە هەموار دەکرێ، بەم شێوەیەی خوارەوە دەخوێنرێتەوە:

1 – وەزیر: بەرپرسی باڵای وەزارەتەکەو بەرپرسی یەکەمی بەرکارخستنی سیاسەتی وەزارەتەکەو سەرپەرشتی بەرکارخستنی یاساو پێڕۆ و رێنماییەکانێتی. لە چوارچێوەی سنووری ئەم یاسایەو یاسا بەرکارەکانی دیکەشدا هەموو بڕیارو فەرمان و رێنماییەکیش کە ئەرکی سەرشانی وەزارەتەکەو پێکهاتەو سەڵاحییاتەکانی و کاروباری دیکەی ئیداری و هونەرییەتی، لەلایەن خۆیەوە دەردەچن و، بۆیشی هەیە، بەشێ لە سەڵاحییاتی خۆی بدات بە بریکارەکانی وەزارەت و بەڕێوەبەرە گشتییەکان یان بە سەرۆکانی دایەرە سەرەکیەکانی وەزارەتەکە. وەزیر بەرامبەر بە ئەنجومەنی وەزیران بەرپرسیارە، چونکە خۆیشی ئەندامێکی هاوکاری ئەنجومەنەکەیە.

2-بریکاری وەزارەت بۆ کاروباری پیشەسازی ونەوت وکانزاکان: ئەو ئەرك و فرمانانە دەگرێتە دەست کە وەزیر لە بواری کەرتی پیشەسازی و نەوت و کانزاکاندا پێی دەسپێرێ.

3-بریکاری وەزارەت بۆ کاروباری کارەبا: ئەو ئەرك و فرمانانە دەگرێتە دەست کە وەزیر لەکەرتی کارەبادا پێی دەسپێرێ.

4-مەکتەبی وەزیر: فرمانبەرێ، بە پلەی بەڕێوەبەر سەرۆکایەتیی دەکا، بڕوانامەی زانکۆیی سەرەتایی هەبێ، ژمارەیێ فرمانبەر یاریدەی دەدەن.

ماددەی چوارەم:

یەکەم: بڕگە(2)ی ماددەی چوارەم لە یاساکە هەمواردەکرێ و وەك ئەمەی خوارەوە دەخوێنرێتەوە:

(2-بەڕێوەبەرایەتی گشتیی پیشەسازی: فرمانبەرێ سەرۆکایەتیی دەکا بەپلەی بەڕێوەبەری گشتی، کە بڕوانامەی زانکۆیی سەرەتایی هەبێ و، بە ئەزموون و پسپۆڕ بێت. ئەم بەڕێوەبەرایەتییانەی خوارەوەشی پەیوەست دەبن:

1-بەڕێوەبەرایەتی لێکۆڵینەوەو پلاندانان.

2- بەڕێوەبەرایەتی کارگە حکومیەکان.

3- بەڕێوەبەرایەتی کارگە ئەهلیەکان.

4- بەڕێوەبەرایەتی زەپتی چۆنایەتی(السیگرە النوعیە).

دووەم: بڕگەی(3)لە ماددەی چوارەمی یاساکە هەمواردەکرێ و وەك ئەمەی خوارەوە دەخوێنرێتەوە:

3- بەڕێوەبەرایەتی حساباتی پلان وئەرك و مەسرەف (الکلفە): فرمانبەرێ سەرۆکایەتیی دەکا بە پلەی بەڕێوەبەری گشتی کە بڕوانامەی زانکۆیی سەرەتایی هەبێ و بە ئەزموون و پسپۆڕبێ.

ئەم بەڕێوەبەرایەتیانەشی پەیوەست دەبن:

1-بەڕێوەبەرایەتی پلاندانان وبەدواداچوون.

2- بەڕێوەبەرایەتی پرۆژەو وەبەرهەمهێنانەکان.

3- بەڕێوەبەرایەتی حساباتی پلان و ئەرك ومەسرەف (الکلفە).

4- بەڕێوەبەرایەتی هێزی کارو ئامار.

سێیەم: بڕگەی(5)ی ماددەی چوارەم لە یاساکە هەمواردەکرێ و بەم شێوەیەی خوارەوە دەخوێنرێتەوە:

5- بەڕێوەبەرایەتی گشتیی رەنێوهانینی(انتاج)وزەی کارەبا: فرمانبەرێ سەرۆکایەتیی دەکا بە پلەی بەڕێوەبەری گشتی کە بڕوانامەی زانکۆیی سەرەتای هەبێ و بە ئەزموون و پسپۆربێ. ئەم بەڕێوەبەرایەتیانەشی پەیوەست دەبێ:

أ-بەڕێوەبەرایەتی وێستگە گەرمییەکان(المحگات الحراریە).

ب-بەڕێوەبەرایەتی وێستگە کارۆئاوییەکان.

چوارەم: ئەم دوو بڕگەیەی خوارەوە بۆ ماددەی چوارەمی یاساکە زیاددەکرێ و زنجیرەیان دەبێتە(6، 7)بەم شێوەیەی خوارەوە:

6-بەڕێوەبەرایەتی گشتیی گواستنەوەی وزەی کارەبا: فرمانبەرێ سەرۆکایەتیی دەکا بە پلەی بەڕێوەبەری گشتی کە بڕوانامەی زانکۆیی سەرەتای هەبێ و بە ئەزموون و پسپۆربێ. بەڕێوەبەرایەتیەکانی گواستنەوەی وزەی کارەبای پارێزگاکانی هەرێمیشی پێوەست دەبن.

7- بەڕێوەبەرایەتی گشتیی دابەشکردنی وزەی کارەبا: فرمانبەرێ سەرۆکایەتیی دەکا بە پلەی بەڕێوەبەری گشتی کە بڕوانامەی زانکۆیی سەرەتای هەبێ و بە ئەزموون و پسپۆربێ. بەڕێوەبەرایەتیەکانی دابەشکردنی وزەی کارەبای پارێزگاکانی هەرێمی پەیوەست دەبن.

ماددەی پێنجەم:

هەر دەقێ پێچەوانەی حوکمەکانی ئەم یاسایە بێت، ناخرێتە بەرکار.

ماددەی شەشەم:

پێویستە وەزارەتە پێوەندیدارەکان حوکمەکانی ئەم یاسایە بخەنە بەرکار.

ماددەی حەوتەم:

ئەم یاسایە لە رۆژی بلاوکردنەوەی لە (وەقایعی کوردستان) دا دەخرێتە بەرکار.

د.رۆژ نوری شاوەیس
سەرۆکی ئەنجومەنی نیشتمانیی
کوردستانی ـ عیراق

هۆکارە زەروورەکان

بۆ هەنگاونان لەگەڵ ئەم بەرەوچاکترچوونە گەورەیەی کە لەم ساڵانەی دواییەدا، کەرتی پیشەسازی و کارەبا بە خۆیەوەی دیوەو لەبەر گرنگیی کارەبا بۆ ژیانی هاووڵاتیان کە پێویستە بە شێوازو کۆششی جۆربەجۆر بۆیان فەراهەم بکرێ، لەبەر ئەوە پێویستی کرد بەوەی بەڕێوەبەرایەتیە گشتییەکانی تایبەت بەم بوارە پێک بهێنرێن و کاراترو چالاکتر بکرێن، جا لەبەر ئەو هەموو هۆکارانە ئەم یاسایەی خوارەوە یاساکاری کرا.